

ROZVOJ EQUALITY BODY V ČR OTÁZKY A MOŽNOSTI

13. 6. 2019

Kancelář veřejné ochránkyně práv

Brno

MEZINÁRODNÍ STANDARDY

- 1) Doporučení Evropské komise o normách pro orgány pro rovné zacházení (2018)
- 2) Doporučení ECRI o orgánech pro rovné zacházení za účelem potírání rasismu a netolerance (2017)

HLAVNÍ OBLASTI ZÁJMU

- 1) ORGANIZACE orgánu pro rovné zacházení
- 2) PŮSOBNOST orgánu pro rovné zacházení
- 3) KOMPETENCE orgánu pro rovné zacházení

VYHODNOCENÍ PLNĚNÍ

DOPORUČENÍ	PLNĚNÍ
SPLNĚNO	
SPLNĚNO ČÁSTEČNĚ	
NESPLNĚNO	
K POSOUZENÍ	

ORGANIZACE ORGÁNU PRO ROVNÉ ZACHÁZENÍ

Forma a zakotvení mandátu	samostatný zákon o VOP
Nezávislost mandátu	nezávislost vzniku a výkonu mandátu VOP
Organizační ukotvení mandátu	samostatné oddělení v rámci KVOP
Finanční a personální zabezpečení mandátu	vlastní rozpočet, pravomoc výběru zaměstnanců
Pokrytí všech důvodů a oblastí diskriminace	vnitřní organizace práce
Kvalita výkonu mandátu	kvalita výstupů a činnosti
Dostatečná přístupnost orgánu	vícero forem podání (písemně, online, osobně), žádné poplatky, důvěrnost, přístupné prostory, vstřícné formy práce a výstupy, regionální přítomnost, vycházení vstříc
Spolupráce s ostatními aktéry	spolupráce s Parlamentem, vládou, odborníky, veřejností (hl. neformálně)
Dostatečná viditelnost mandátu navenek	speciální zpráva, webové stránky, soc. média

PŮSOBNOST ORGÁNU PRO ROVNÉ ZACHÁZENÍ

Diskriminační důvody	rasa, barva pleti, jazyk, náboženství, státní občanství, etnicita, sexuální orientace, genderová identita, pohlaví, rod, věk, zdravotní postižení Chybí: jazyk, státní občanství mimo EU
Diskriminační oblasti	zaměstnání, povolání, veřejná služba, členství v odborech a profesních organizacích, sociální ochrana a sociální výhody, vzdělávání, kultura, zboží a služby, veřejný prostor Chybí: kultura, veřejný prostor
Diskriminující subjekty veřejné i soukromé	působnost vůči oběma
Působnost na celém území státu	celostátní působnost
Nenávistné projevy	(žádná oficiální působnost)

KOMPETENCE ORGÁNU PRO ROVNÉ ZACHÁZENÍ

možnost volby priorit	v rámci zákonné kompetence, kterou je povinen vykonávat
rovné kompetence jako u ostatních působností	omezené oproti působnosti vůči úřadům

KOMPETENCE ORGÁNU PRO ROVNÉ ZACHÁZENÍ PROPAGACE A PREVENCE

propagace rovnosti, tolerance a diverzity a prevence a potírání diskriminace	obecně, není v zákoně konkrétně
dialog s diskriminovanými skupinami a jejich obhájci	neformálně, není v zákoně konkrétně
vedení šetření a vydávání doporučení	je přímo v zákoně
vedení výzkumu	je přímo v zákoně
osvěta a vzdělávání obětí, povinných subjektů a veřejnosti o rovnosti a nediskriminaci	neformálně, není v zákoně konkrétně
vytváření standardů, šíření příkladů dobré praxe	neformálně, není v zákoně konkrétně
podpora a dialog se státními orgány	neformálně, není v zákoně konkrétně
konzultace a připomínkování nových opatření	ukotveno ve vládních procesních pravidlech
sledování implementace vlastních názorů	neformálně, není v zákoně konkrétně
podporovat přijímání a dodržování mezinárodních závazků	neformální spolupráce se zahraničními orgány
spolupráce se zahraničními orgány	je přímo v zákoně

KOMPETENCE ORGÁNU PRO ROVNÉ ZACHÁZENÍ PODPORA OBĚTÍ A LITIGACE

přijímání a vyřizování podnětů spolu s poradenstvím obětem	je přímo v zákoně
mediace a konciliace	neformálně, není v zákoně konkrétně
zastupování v řízeních	není oprávněn
podávání podání jménem obětí (actio popularis)	jen v soudním řízení správní
amicus curiae	jen u Ústavního soudu
sledování výkonu cizích rozhodnutí	pouze neformálně
jiné kroky k podpoře obětí (snížení či odpuštění úhrad v řízení)	snížení poplatku za antidiskriminační žalobu, možnost odpuštění poplatků u soudů, správní řízení o přestupcích zdarma

KOMPETENCE ORGÁNU PRO ROVNÉ ZACHÁZENÍ ROZHODOVÁNÍ

přijímání a šetření podnětů	ne za účelem rozhodování
rozhodování o porušení práv	není oprávněn
závazné rozhodování o právech a povinnostech osob	není oprávněn
dohled nad výkonem rozhodnutí	není oprávněn
vydávání nezávazných doporučení	je oprávněn
sledování naplňování doporučení	prováděno neformálně
možnost odvolání proti rozhodnutí	neexistuje
možnost výběru cesty ochrany práva	možnost volby, zda jít k VOP, ke správnímu orgánu či soudu
povinnost poskytnutí podkladů	pouze u úřadů
právo šetření na místě	pouze u úřadů
právo vyslechnout osoby	pouze u úřadů
právo vymáhat plnění povinností spolupráce	není oprávněn

HLAVNÍ OTÁZKY K DISKUSI

- 1) Rozšíření diskriminačních důvodů a oblastí
- 2) Má mít VOP působnost ohledně trestné činnosti z nenávisti? Pokud ano, jakou?
- 3) Má mít VOP jako orgán pro rovné zacházení stejné pravomoci jako vůči úřadům?
- 4) Má být VOP oprávněn zastupovat oběti diskriminace v řízeních?
- 5) Má být VOP oprávněn podávat návrhy jménem obětí diskriminace?
- 6) Má být VOP oprávněn závazně rozhodovat o případech diskriminace?

DALŠÍ KROKY

- 1) Diskuse nad uvedenými otázkami mezi relevantními subjekty (zaměstnanci KVOP, odborníci, ohrožené skupiny, politici)
- 2) Analýza fungování VOP jako orgánu pro rovné zacházení
- 3) Analýza uplatňování české antidiskriminační právní úpravy
- 4) Analýza fungování zahraničních orgánů pro rovné zacházení za účelem inspirace

DĚKUJI ZA POZORNOST

Mgr. JAKUB MACHAČKA

vedoucí sekretariátu Rady vlády pro lidská práva

machacka.jakub@vlada.cz

